

EDIČNÁ ČINNOSŤ ŠTÁTNEJ VEDECKEJ KNIŽNICE V KOŠICIACH V ROKU 2019

MGR. MARTINA FENIKOVÁ ČARNOGURSKÁ

The article presents publishing activity of the State Research Library in Košice in 2019. Library has published two books. The first one is Bibliography of periodicals published until 1918 in the historical library collection of the former Law Academy in Košice, which contains a list of periodicals published outside Slovakia and the other one is the monograph of the Municipalities during coup, which deals with the rural history of Eastern Slovakia during the end of the Austro-Hungarian Monarchy. The third published is an exhibition guide In Time and Space.

Keywords: The State Research Library in Košice, publishing activity

 martina.carnogurska@svkk.sk

 Štátna vedecká knižnica
v Košiciach

 <http://www.svkk.sk>

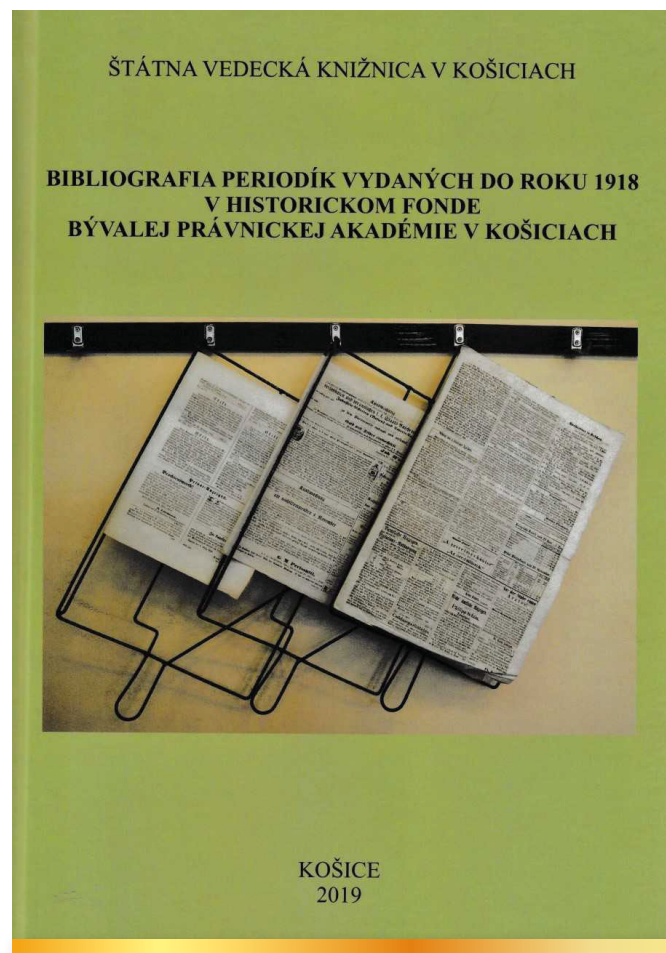
Edičná činnosť Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach (ďalej ŠVKK) má dlhoročnú tradíciu, ktorá je spojená s činnosťou oddelenia bibliografie (súbežnej a retrospektívnej) a oddelenia historických fondov. Predmetom edičnej činnosti knižnice sú personálne, regionálne a tematické bibliografie, súpisy starých tlačí a zborníky z vedeckých konferencií organizovaných knižnicou, ktoré sú zamerané na dejiny knižnej kultúry a regionálny výskum východného Slovenska z rôznych uhlov pohľadov a sú určené odbornej, ale i širšej verejnosti.

V roku 2019 vydala ŠVKK tri tituly. Prvým z nich je *Bibliografia periodík vydaných do roku 1918 v historickom fonde bývalej Právnickej akadémie v Košiciach*. Celkový rozsah historického knižničného fondu ŠVKK je približne 90 000 tlačí, z nich podstatnú časť (cca 66 000 tlačí) tvorí práve fond bývalej Právnickej akadémie. Oddelenie historických fondov ho od svojho založenia v roku 1995 systematicky bibliograficky spracováva a sprístupňuje čitateľom prostredníctvom tlačených bibliografií, online katalógu, ako aj v študovni historických fondov a regionálnej literatúry. Prvotne boli spracované slovacikálne tlače – košické, trnavské, bratislavské, jazykové slovaciká a menšie tlačiarenské centrá na Slovensku a následne aj bohemiká.

Ďalšie hľadisko, ktoré sa pri spracovávaní fondu v súčasnosti uplatňuje, je chronologické. Takto sú spracované inkunábuly, kompletne tlače 16. a 17. storočia a vo veľkej miere aj tlače 18. storočia. Fond bývalej Právnickej akadémie je síce podchytený v katalógu, od jeho vydania však uplynulo viac než sto rokov, a tak nezodpovedá skutočnému stavu zachovania titulov ani súčasným požiadavkám kladeným na rýchle, presné a podrobné informácie. Napriek rozsahu fondu je snahou a zámerom knižnice urýchliť prístup čitateľov k historickým tlačiam. Preto sa už od počiatkov fungovania oddelenia pristúpilo k systematickej analýze fondu.

Posledným výsledkom tejto časovo i fyzicky náročnej práce je už spomínaná *Bibliografia periodík vydaných do roku 1918 v historickom fonde bývalej Právnickej akadémie v Košiciach*. Rozhodnutie vydať tento titul vychádzalo zo záujmu čitateľov o takéto typ dokumentov. Okrem slovacikálnych, už spracovaných periodík sa prostredníctvom tejto bibliografie sprístupnili aj periodiká vydané mimo územia súčasného Slovenska. Prechádzajúc v sklade celý historický fond zväzok za zväzkom je takto zaznamenaných 1 289 titulov zachovaných pravých i nepravých periodík

v prevažnej miere v maďarskom a nemeckom jazyku. Záznamy v bibliografii sú radené abecedne podľa názvu periodika. V zázname nasledujú mená redaktorov a zostavovateľov, miesto tlače a tlačiarensko-vydateľské údaje. Ďalej je záznam periodika radený chronologicky – uvádza sa rok, nasleduje údaj o ročníku, zväzku, čísle a počte strán. Pri každom titule je uvedená signatúra. Záver bibliografie tvorí miestny register a v rámci jednotlivých miest je následne uvedený abecedný zoznam periodík.

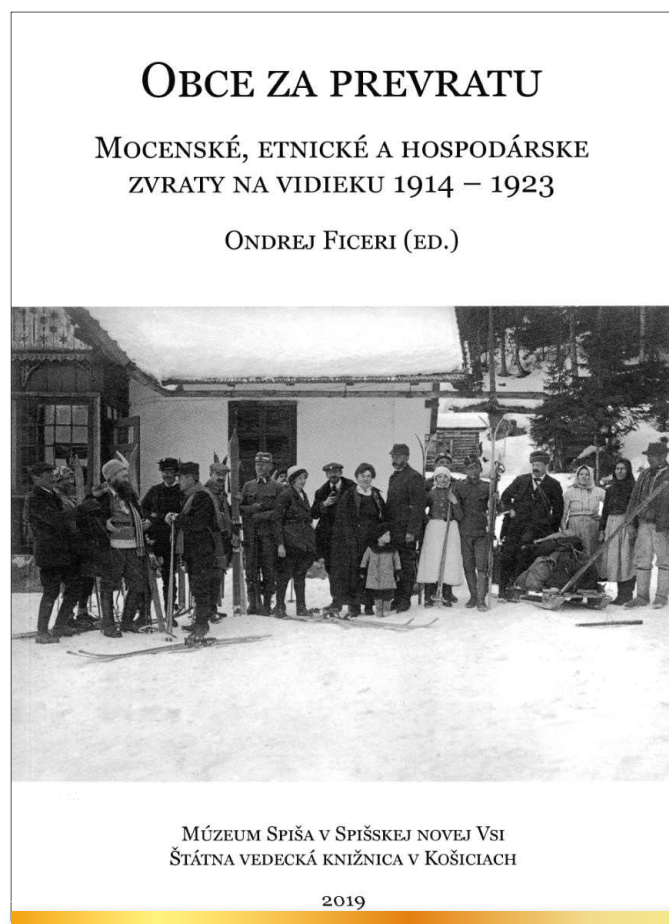
Obálka a ukážka z *Bibliografie periodík vydaných do roku 1918 v historickom fonde bývalej Právnickej akadémie v Košiciach*

Vydáním uvedenej bibliografie bola završená dlhoročná práca bibliografov oddelenia historických fondov, ktorí na nej pracovali priebežne popri iných úlohách a sprístupnili tak ďalšiu časť rozsiahleho a rôznorodého historického knižničného fondu bývalej Právnickej akadémie v Košiciach.

Druhým titulom, ktorý v roku 2019 spolu so ŠVKK vydalo Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi, je kolektívna monografia *Obce za prevratu* s podtitulom

Mocenské, etnické a hospodárske zvraty na vidieku 1914 – 1923. Vydaniu tejto monografie predchádzala rovnomenná vedecká konferencia, ktorá prebiehala v troch sekciách (Košice 14. 11. 2018; Spišská Nová Ves 15. 11. 2018; Stropkov 16. 11. 2018) a ktorej organizátormi boli Centrum spoločenských a psychologických vied – Spoločenskovedný ústav Slovenskej akadémie vied, Centrum pre religionistiku a historické štúdiá v Košiciach, Štátna vedecká knižnica v Košiciach, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi a Krajské múzeum v Prešove.

Sté výročie ukončenia prvej svetovej vojny a turbulentných zmien s tým súvisiacich, rozpad Rakúsko-Uhorska a vznik nástupníckych štátov ponúklo možnosť obzrieť sa za týmito dejinnými udalosťami. V historiografii boli skúmané najmä z globálneho hľadiska. Monografia *Obce za prevratu* však kladie akcent na skúmanie rurálnej histórie východného Slovenska; aký bol dopad týchto udalostí na vidiecke obyvateľstvo, akými zmenami prešlo a ako sa zmenil spôsob ich života. V jedenástich štúdiách sú zohľadnené lokálne aspekty a reakcie ľudí na politické zmeny. Možno sa domnievať, že táto monografia vytvorila dobrý predpoklad na to, aby sa v odkrývaní neprebádananej histórie našich regiónov pokračovalo.

Obálka a obsah monografie *Obce za prevratu*

Posledným vydaným titulom je sprievodca výstavou autoriek Daniely Slezákovéj a Eleonóry Blaškovej s názvom *V čase a priestore*. Výstava bola venovaná životu a tvorbe piatich generácií košických staviteľov a projektantov z rodín Forgách, Rešatko (aj Resat-kó) a Slafkovský. Vďaka vydanému sprievodcovi sa uchová množstvo hodnotných informácií nielen o zaujímavých osobnostiach košických staviteľov, ale aj o ich realizovaných stavbách.

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V KOŠICIACH

Vás pozýva na výstavu

V čase a priestore

Výstava je venovaná životu a tvorbe piatich generácií košických staviteľov a projektantov z rodín Forgách, Rešatko a Slafkovský

Vernisáž v stredu
16. októbra 2019 o 16.30 hod.

Pri príležitosti 100. výročia úmrtia staviteľa Štefana (Istvána) Forgácha (1865 – 1919) z iniciatívy jeho pravnuka Ing. Kolomana Slafkovského

OKTÓBER - DECEMBER

Kultúrno-vzdelávacie centrum ŠVK v Košiciach
Pribinova 1

Pozvánka na výstavu *V čase a priestore*

Tieto tituly, rovnako ako publikácie vydané v ŠVKK v predchádzajúcich rokoch,¹ si možno zakúpiť osobne v ŠVKK u konzultantiek na Hlavnej ul. 10 a na Oddelení historických fondov a regionálnej literatúry na ul. Pri Miklušovej väznici 1, prípadne e-mailom: konzultanti@svkk.sk alebo historickefondy@svkk.sk

POZNÁMKA

¹ Prehľad vydaných publikácií možno nájsť na stránke knižnice www.svkk.sk, časť Edičná činnosť.